

KERKENBELEIDSPLAN (KBP) BUGGENHOUT 2025-2031

Versie van 14.04.2025

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Sint-Niklaaskerk
Buggenhout

beschermd monument
eigenaar gemeente
Buggenhout

parochie sinds 12de eeuw
kerk oudste deel < 1500
uitbreiding ±1650 en ±1780

Sint-Amanduskerk
Opdorp

beschermd monument
eigenaar gemeente
Buggenhout

parochie sinds 1732
kerk 1732

Sint-Gerardus
Majellakerk
Opstal

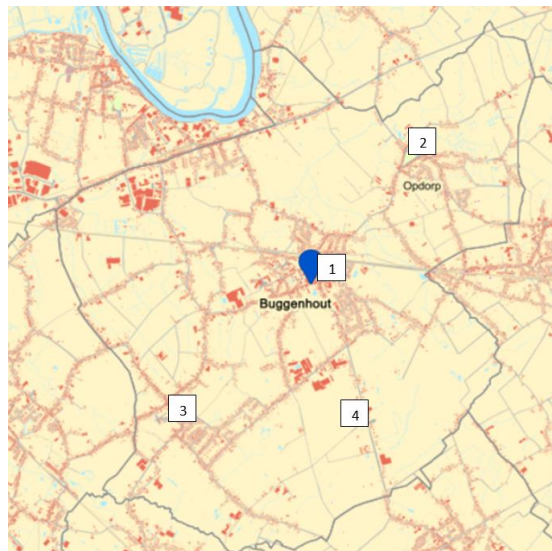
beschermd monument
eigenaar kerkfabriek
Opstal

parochie sinds 1905
kerk 1908

OLV-Boskapel
Buggenhout

beschermd monument
eigenaar kerkfabriek
Buggenhout

gebedsoord / toerisme
kapel oudste deel 1504
uitbreiding 1664-1677

INHOUDSTAFEL	2
0. INLEIDING	3
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	4
1.1. Synthese - context	4
1.2. Synthese - toekomstvisie	4
1.3. Context - vaststellingen en vragen	4
1.4. Toekomst renovatie en restauratie - vaststellingen en vragen	5
2. FICHE PER KERKGEBOUW	6
2.1. Sint-Niklaaskerk in Buggenhout	6-9
2.2. Sint-Amanduskerk in Buggenhout-Opdorp	9-12
2.3. Sint-Gerardus-Majellakerk in Buggenhout-Opstal	13-21
2.4. Boskapel OLnze-Lieve-Vrouw van 7 smarten in Buggenhout	21-23
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	24
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie.....	24
3.2. Plan van aanpak hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht.....	25
BESLUIT.....	26
Bijlage 1 : Pastoraal Plan Mariaparochie Buggenhout-Lebbeke	27
Bijlage 2 : Overleg Gemeente - Kerkfabrieken	30

O. INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan (KBP) omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente BUGGENHOUT (bisdom Gent):

- Sint-Niklaaskerk, Kerkstraat 101, 9255 Buggenhout
- Sint-Gerardus Majellakerk, Broekstraat 25, 9255 Buggenhout-Opstal
- Sint-Amanduskerk, Dries 43, 9255 Buggenhout-Opdorp
- boskapel Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Smarten, Kasteelstraat 212, Buggenhout

Het KBP is opgemaakt uitgaand van het pastoraal plan van de Mariaparochie Buggenhout-Lebbeke (zie bijlage 1), in veelvuldig overleg (zie bijlage 2) tussen de gemeente Buggenhout, het centraal kerkbestuur van Buggenhout en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd:

- door de bisschop van het bisdom Gent op datum;
- door de gemeenteraad van de gemeente Buggenhout op 22 mei 2025

In dit KBP worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd.

Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk.

Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.

Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

1. SITUERING GEBOUWEN

Het KBP omvat volgende gebouwen – alle 4 beschermde monumenten – voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente BUGGENHOUT (bisdom Gent):

- Sint-Niklaaskerk, Kerkstraat 101, 9255 Buggenhout
- Sint-Gerardus Majellakerk, Broekstraat 25, 9255 Buggenhout-Opstal
- Sint-Amanduskerk, Dries 43, 9255 Buggenhout-Opdorp
- boskapel Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Smarten, Kasteelstraat 212, Buggenhout

1.1. Synthese – context

Het pastoraal plan van de Mariaparochie Buggenhout-Lebbeke bevestigt alle 4 de monumenten als gebouwen van de eredienst op dit moment.

De gemeente en haar verenigingen / organisaties kunnen alle gebouwen gebruiken voor eigen activiteiten, mits in samenspraak met de religieuze activiteiten.

Het pastoraal gebruik van de kerkgebouwen en van de boskapel zijn de laatste 15 jaar niet gewijzigd, de publieke en politieke opinie in Vlaanderen wel.

1.2. Synthese – toekomstvisie

De kerken van Opdorp en Opstal kenden respectievelijk eind 20ste eeuw, begin 21ste eeuw een grondige restauratie. De boskapel is recent grondig gerestaureerd (exterieur volledig, interieur beperkt). Punctuele restauraties blijven nodig (toren kerk Opstal, interieur boskapel, dakkapellen Opdorp).

De kerk van Buggenhout staat nog voor een grondige restauratie.

Het pastoraal plan voorziet op langere termijn het aanhouden van alle 4 de monumenten als gebouwen van de eredienst mits gerechtvaardigd is naar de gemeenschap toe.

De toekomstvisie bij het gemeentebestuur:

- Opdorp:
Rechter zijbeuk inrichten als bibliotheek, namelijk in een glazen box met lage EPC waarde, en sanitaire voorzieningen.
- Opstal:
Verder uitwerken als cinemaruimte, concertruimte, optreden ruimte, tentoonstellingen, ontmoetingsruimte en Winterkapel als bureel en gespreksruimte inrichten.
sanitaire voorzieningen.
- Buggenhout-centrum:
Linker en/of rechter zijbeuk van een glazen box (met verdiep) voorzien voor decretale Verplichtingen, werk- en vergaderruimten, archiefkamer, opslagruimte voor religieuze voorwerpen en eventueel kan er ook tentoonstellingsruimte of bibliotheek voorzien worden.
Sanitaire voorzieningen.

1.3. Context – vaststellingen en vragen

Het Pastoraal plan van Mariaparochie Buggenhout-Lebbeke is de basis voor het kerkbeleidsplan. Elk gebouw is en zal bijkomend beschikbaar zijn voor niet-pastorale activiteiten. Nevenbestemming in tijd en ruimte en herbestemming wordt bepaald door de gemeente en in consensus.

Het pastoraal gebruik van de kerkgebouwen en van de boskapel zijn de laatste 10 jaar niet gewijzigd, de publieke en politieke opinie in Vlaanderen wel.

- Actuele kosten

De jaarlijkse exploitatiekosten die de gemeente moet bijleggen:

±40.000 euro in 2020-2023, 7.000 in 2024.

De jaarlijkse “gebouwen”-kosten voor de 4 monumenten bedragen:

±68.000 euro in 2020-2023, 64.000 in 2024.

(deze kosten omvatten energie, onderhoud en kleine herstellingen, verzekeringen).

- Actueel gebruik

Onze parochiale kerken worden voorlopig gebruikt voor erediensten, begrafenissen, huwelijken, gebed en concerten.

Nevenactiviteiten in ruimte en tijd zullen noodzakelijk zijn door de weinige invullingen van voornoemde.

1.4. Toekomst restauratie en renovatie – vaststellingen en vragen

De gemeente Buggenhout heeft al veel geïnvesteerd in de Buggenhoutse religieuze gebouwen:

de Sint-Amanduskerk is eind 20ste eeuw grondig gerestaureerd,

de Sint-Gerardus Majellakerk kende verschillende restauratiefases tussen 1988 en nu,

de restauratie van de boskapel is in volle uitvoering.

De laatste grondige investeringen in de Sint-Niklaaskerk dateren van 1958.

De eerste fase van de door de Vlaamse overheid gesubsidieerde restauratie van toren, daken en technieken is gepland en het is wachten op de handtekening van de bevoegde minister om te kunnen starten.

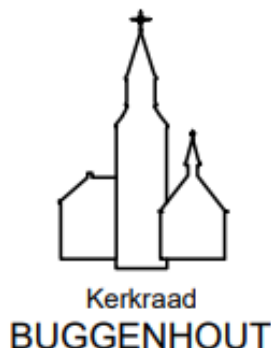
Dringende herstellingswerken moeten om veiligheidsredenen zo snel mogelijk voorzien en uitgevoerd worden (instabiliteit toren, dak: risico op vallende stenen, verpulverende leien, vochtproblemen in toren, dak, muren en pilaren). Hoogdringendheid vragen voor de uitvoering van dit hangend dossier lijkt de juiste weg om ongelukken te voorkomen.

2. FICHE PER GEBOUW

2.1. SINT-NIKLAASKERK in BUGGENHOUT

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1.1. Identificatie

Naam: Sint-Niklaaskerk

Geografische ligging

- Kerkstraat 101, 9255 Buggenhout
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdomein: Gent
- Dekenaat: Dendermonde
- Parochie: Mariaparochie Buggenhout-Lebbeke

Eigenaar: gemeente Buggenhout

Bescherming(en)

- Beschermd als monument: het orgel sinds 1980, de kerk en het meubilair sinds 2002

2.1.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

1125 – 1500 – 1650 – 1780 – 1885 - .....

Oudste parochie van Buggenhout, meer dan 900 jaar kerkgebouw op dezelfde locatie.

Hoogkoor en dwarsbeuken meer dan 500 jaar oud (exacte bouwdatum niet gekend), verbouwing rond 1500, uitbreidingen rond 1650 en rond 1780.

Beschermd monument (exterieur en interieur), bouwkundig erfgoed.

De gemeente Buggenhout is eigenaar.

Omstreeks 1500 werd de kerk verbouwd en kreeg de plattegrond van een Grieks kruis met een vieringtoren. In 1647 werd het koor verlengd en van een nieuw gewelf voorzien. Omstreeks 1649 werd ook het transept verbouwd.

Omdat de kerk te klein was geworden werd in 1781 het kerkschip vergroot. De vieringtoren, op de plaats waar de beuken elkaar kruisen, werd toen door een westtoren vervangen.

Het betreft een georiënteerde driebeukige kruiskerk met voorgebouwde westtoren en driezijdig afgesloten koor. De vlakopgaande toren, van 1781, werd opgetrokken in kalkzandsteen en draagt een achtkante lantaarn. Ook het kerkschip en het transept zijn in zandsteenblokken uitgevoerd, maar de zijbeuken zijn in baksteen.

In 1781 kwam ook het huidige Loret-orgel, het toenmalige orgel werd in de boskapel geplaatst (zie gebouw onder 2.4.).

De grote verfraaiing binnenin gebeurt omstreeks 1886.

Uit die periode dateren de glasramen, de schildering van de muren en de houten lambrisering. In 1958 werd de kerk gerestaureerd.

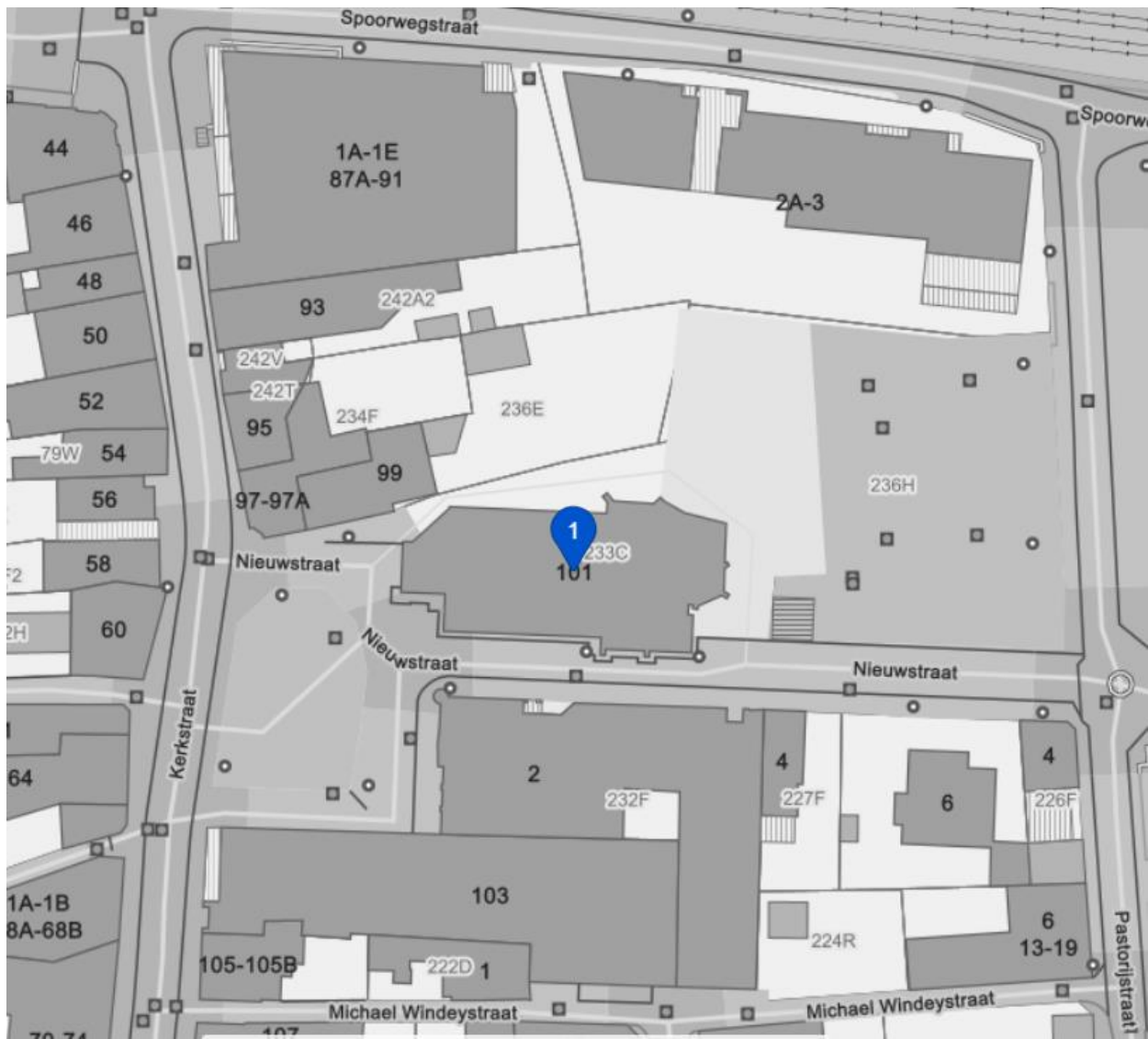
Omheen de kerk lag het kerkhof, zoals dat toen hoorde. In 1859 werd het huidige kerkhof in de Kerkhofstraat aangelegd, maar het oude kerkhof rondom de kerk werd pas opgeruimd in 1874 bij de bouw van het gemeentehuis.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Bouwfysische toestand

De vele rapporten van Monumentenwacht sinds 1999 zijn zeer duidelijk :
dringende restauratie nodig (laatste restauraties dateren van midden 20ste eeuw, veiligheidsproblemen met toren, dwarsbeuken en daken beide sacristieën),
restauratiedossier door de kerkfabriek opgestart in 2006, wacht nog steeds op uitvoering.
Het Agentschap Onroerend Erfgoed kent de extra 10% restauratiepremie niet toe “omdat de eigenaar het gebouw onvoldoende onderhouden heeft”. Verder uitstel drijft de kosten van dringend herstel onnodig op. Het gemeentebestuur is akkoord om voor de meest dringende werken een apart nieuw restauratiedossier in te dienen.

Grondplan

Voorzieningen

- 350 zitplaatsen
- oppervlakte 450m² (schip 300 m²)

Sanitair	1 toilet (zonder wastafel)
Verwarming	Gasverwarming met luchtgroep (1 koude luchtaanzuigpunt, 1 warme luchtuitstootpunt), installatie in 2005, jaarlijks onderhoudscontract, gekeurd
Verlichting	Led
Keukenvoorzieningen	Geen, enkel kleine spoelbak in sacristie
Audiosysteem	Ja, werkt goed
Beeldscherm(en)	Mobiel scherm en projector
Rolstoeltoegankelijkheid	Rolstoeltoegankelijk (niet toilet)
Diefstal- en brandbeveiliging	Slotvast, samen met Onroerend Erfgoed geen afdoende diefstal- en brandbeveiliging gevonden

Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Geen

Duurzaamheid - Architecturale mogelijkheden

Energetische valorisatie van dit historisch gebouw (het oudste gebouw in de gemeente) kan en is wenselijk, maar financieel niet evident.

Het interieur laat compartimentering toe, maar de mogelijkheden zijn eerder beperkt : een drie-beukige kerk van vijf traveeën met een kort transept.

De beperkte en verouderde elektriciteitsvoorzieningen, summiere verwarming (één warme luchtbron vooraan in de kerk) en het gebrek aan vlot toegankelijk sanitair maken het geschikt maken van deze ruimte voor nevenbestemmingen in de ruimte tot een serieuze uitdaging.

Externe architecturale uitbreidingsmogelijkheden zijn beperkt gezien de centrale ligging en de volledig ingenomen omgeving rond de kerk.

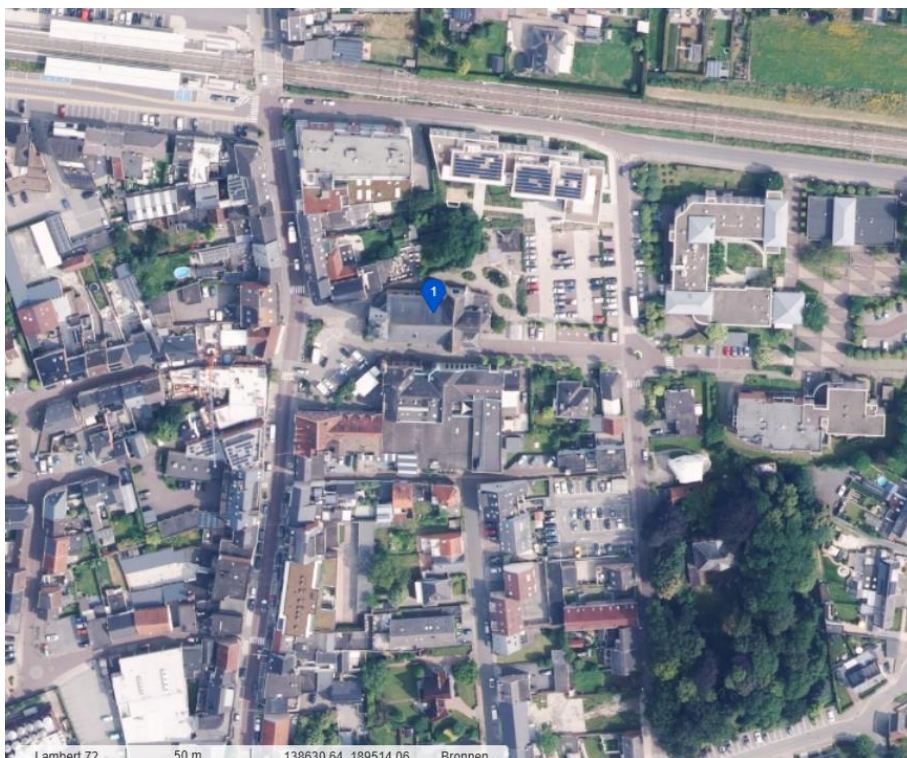
Biodiversiteit

Vleermuizen en uilen aanwezig, in het dak speciale voorzieningen (vliegopeningen en huisvesting).

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Gelegen in het centrum van Buggenhout, omgeven door de gecentraliseerde diensten van de gemeente (= opportuniteit én uitdaging) en met alle maatschappelijke functies in de nabijheid eigen aan een grote plattelandsgemeente (kerkhof, pastorie, parochiezaal, cultureel centrum, school, woonzorgcentrum, klooster).

Enige vrij toegankelijke gebedsruimte in Buggenhout-Centrum.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Hoofdkerk.

Aanbieding van erediensten en sacramenten, alle dagen open voor persoonlijk gebed (9-16u), maar heel beperkt door minder religiebeleving.

Beschikbaar voor niet pastorale activiteiten, maar weinig bevraagd.
Het aantal uitvaarten in de kerk loopt aanzienlijk terug.

2.2. SINT-AMANDUSKERK in BUGGENHOUT-OPDORP

2.2.1. Identificatie

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Naam: Sint-Amandus

Geografische ligging

- Dries 43, 9255 Opdorp
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat of Regio: Dendermonde
- Parochie: Mariaparochie in Buggenhout-Lebbeke

Eigenaar: Gemeente Buggenhout

Bescherming(en)

- Vastgesteld bouwkundig erfgoed op de Inventaris Onroerend Erfgoed Vlaanderen sinds 20.06.2023
- Aangeduid als beschermd monument sinds 28.03.1956
- Is deel van het beschermd cultuurhistorisch landschap 'Dries en parochiekerk Sint-Amandus' sinds 28.03.1956.

2.2.2. Beschrijving

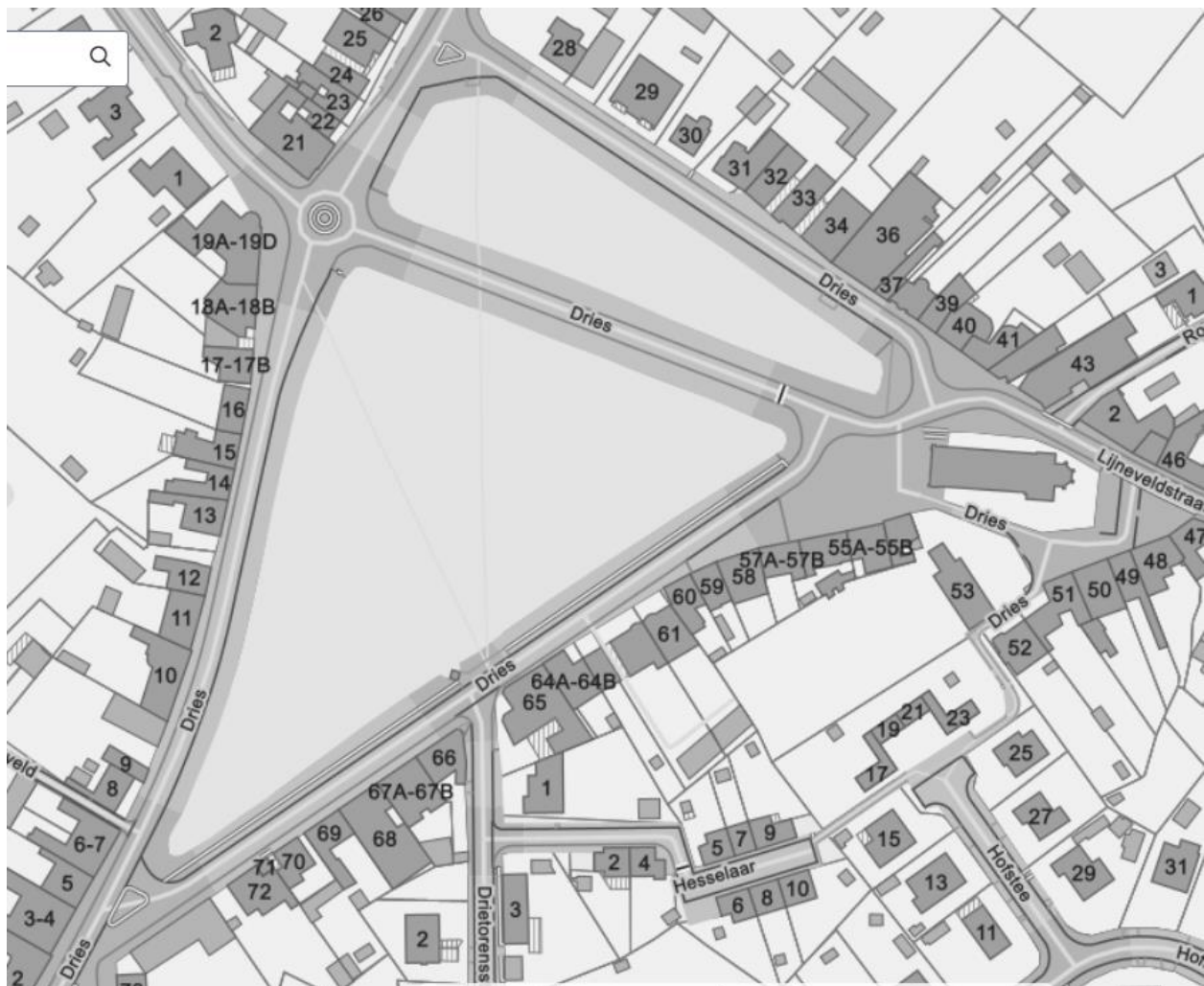
a) Cultuurhistorische waarde

Eén beukige parochiekerk met barok schip van zeven traveeën met ingebouwde vierkante westtoren, laatgotisch koor en sacristie in de oksels. Op het einde van 1500, tijdens de late middeleeuwen, werd de Onze-Lieve-Vrouw-kapel gebouwd. In 1731 werd deze kapel vergroot tot een derde van de middengang. In 1883 volgde een tweede bouwphase: de toren werd afgebroken en verplaatst om de kerk te kunnen uitbreiden tot zijn huidige vorm. Het doksaal en de toren zijn bereikbaar via een houten wenteltrap. Verschillende schilderijen en houtsnijwerk uit de 18de eeuw. De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst.

b) Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand van de kerk, over het algemeen goed, wordt opgevolgd door de kerkraad en door Monumentenwacht. Na een recente inspectie door Monumentenwacht werd de bouwfysische toestand van het kerkgebouw als 'goed' bestempeld met alleen nood aan de dringende restauraties (dakkapellen, toren...) die reeds in voorbereiding zijn en al werden goedgekeurd door de gemeente.

Grondplan

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De Sint-Amanduskerk is ingeplant in de oosthoek van de historisch beschermde Driesplein. Ze staat in het midden van een ovaal voormalig kerkhof, omgeven door een lage bakstenen muur met vooraan een hoog

ijzeren hek aan gietijzeren zuilen. Vóór de kerk is een ruime parking. Het parochiaal centrum “Het Klokske” is gelegen naast de kerk, net als de vroegere (eveneens historisch beschermde pastorie). De kleuterschool, de gemeentelijke lagere school en een afdeling van de gemeentelijke bibliotheek zijn iets verder op dit centraal gelegen plein gevestigd. Er zijn ook twee kleine kapelletjes.

Aangezien de Dries en het een kilometer verder gelegen ‘Middelpunt van Vlaanderen’ toeristische trekpleisters zijn, vind men op de Dries verschillende goed draaiende horecazaken. De aantrekkelijkheid van dit dorpsplein wordt nog verhoogd door een kleine speeltuin en enkele rustbanken. De kerk van Opdorp is ongeveer 3 km verwijderd van de kerk in Buggenhout-centrum. Op de Dries is een bushalte.

De afdeling van de gemeentelijke bibliotheek is gevestigd in het voormalig gemeentehuis, eveneens een beschermd gebouw. Indien deze afdeling naar de kerk zou kunnen overgebracht worden, dan kan dit gebouw een andere bestemming krijgen.

Het lokale kerkhof bevindt zich op een kleine kilometer van de kerk. Er zijn verschillende groengebieden in de dichte omgeving, o.a. aan het eveneens historisch geklasseerde kasteeltje. Foto hieronder.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt sporadisch gebruikt voor de eredienst. Er zijn wekelijks gebedsmomenten. Daarnaast wordt ze ter beschikking gesteld voor concerten, voordrachten, tentoonstellingen, theatervoorstellingen... De lokale heemkring Ter Palen heeft het achterste deel van de kerk ter beschikking gekregen om permanent grote maquettes tentoon te stellen van Buggenhout zoals het vroeger was.

2.3. SINT-GERARDUS MAJELLAKERK in BUGGENHOUT-OPSTAL

2.3.1. Identificatie

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Naam: Sint-Gerardus Majella

Geografische ligging

- Broekstraat 25, 9255 Buggenhout, Opstal
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat of Regio: Dendermonde
- Parochie: Sint-Gerardus Majella

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Gerardus Majella

Bescherming(en)

- Beschermd als monument sinds 2 december 2002

2.3.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Opstal werd in 1905 erkend als een zelfstandige parochie, die werd toegewijd aan de Heilige Gerardus Majella.

Kerk, [pastorie](#) en [klooster](#) dateren uit een zelfde periode en werden gebouwd op initiatief van de eerste parochiepriester, de heer Jules Andries. De parochiekerk werd ontworpen door Sint-Lucas-architect Henri Valcke (1871-1951) uit Ledeborg bij Gent in 1906. Valcke werkte in diezelfde periode ook aan de plannen van de kerk te Bassevelde en de Sint-Pauluskerk te Gent.

Het dak van het kerkgebouw werd in 1956 gerestaureerd door architect Bressers. Het klooster, met daaraan verbonden een meisjesschool, was afgewerkt in het begin van 1907 en werd gefinancierd door de kloostergemeenschap van Sint-Vincentius te Buggenhout. De pastorie was bewoonbaar in januari 1908 terwijl de kerk in september 1908 kon worden gezegend en op 5 mei 1909 gewijd. De pastorie en het klooster waren aanvankelijk ommuurd.

Bij overlijdens in de nog jonge parochie was men tot 1907 aangewezen op het kerkhof van Buggenhout. Het oudste kerkhof van Opstal werd naast en achter de kerk aangelegd en deed dienst van 1907 tot en met 1925. Dit kerkhof was echter maar de voorlopige begraafplaats, want het eigenlijke kerkhof van Opstal kwam er pas in 1925. In de kerk zijn evenwel geen grafzerken terug te vinden, gezien het verbod

om de overledenen in de kerk zelf te begraven dat door keizer Jozef II op het einde van de 18de eeuw werd uitgevaardigd.

Beschrijving

Plattegrond en opbouw van de kerk

De parochiekerk is licht noordwaarts georiënteerd. Het is een driebeukige neogotische kerk met een driezijdig gesloten hoofdkoor en een kort transept. Aan weerszijden van het koor bevinden zich zijkapellen die schuin tegen het kerkgebouw zijn aangebouwd. Aan de noordwestelijke zijde, tussen het transept en de zijkapel bevindt zich een kleine spiltrap. Tegen de zuidoostelijke zijde van het transept en de zijkapel werden verschillende kleine annexen aangebouwd, die op het ontwerpplan van architect Valcke volgende bestemmingen kregen: bergplaats, doorgang, koor, kleine sacristie en sacristie.

Aan de noordwestelijke zijde in de voorgevel, aansluitend op de linkerzijbeuk, bevindt zich een klokkentoren met een uitwendige spiltrap, die links geflankeerd wordt door een vierzijdige doopkapel.

Het kerkgebouw is volledig opgetrokken uit baksteen op een afgeschuinde plint in gebouchardeerde hardsteen. De plint werd op sommige plaatsen reeds bijgewerkt met een restauratiemortel, die vlak werd afgestroken. Afzaten van vensters, druiplijsten en sommige deur- en vensteromlijstingen zijn eveneens in hardsteen uitgevoerd. Op alle hoeken en tussen alle vensteropeningen zijn getrapte steunberen geplaatst.

Het schip is afgedekt met een leien zadeldak en heeft een puntgevel. Centraal bevindt zich een fraai uitgewerkt spitsboogvormig portaal met een geprofileerde deelzuil en latei in blauwe hardsteen. Het spitsboogvormige timpaan is beschilderd in beige en bruine tinten met een centrale voorstelling van een gotische vensteropening met driepasvormen, omgeven door een boord van gestileerde florale motieven. De decoratie dateert van 1912 en werd aangebracht door G. Verstraete uit Rumbeke. Boven het portaal is er een grote spitsboogvormige vensteropening met eenvoudig maaswerk. Ter hoogte van de zolder zijn er drie kleine blindnissen met centraal een lichtopening geflankeerd door smalle kijkspleten. De zijgevels van het schip bestaan uit vier traveeën met spitsboogvormige bovenlichten met eenvoudig maaswerk. De gevels worden bekroond door een muizentandfries. Aan weerszijden is er een kleine dakkapel.

De zijbeuken zijn voorzien van een leien lessenaarsdak dat tot net onder de bovenlichten van het schip reikt. Tegen de voorgevel van de rechterzijbeuk staat een oorlogsmonument ter nagedachtenis van beide Wereldoorlogen. Erboven bevindt zich een kleine spitsboogvormige vensteropening met eenvoudig maaswerk. Hogerop is er nog een kijkspleet. De zijgevels zijn bekroond door een muizentandfries. De laterale gevel van de rechterzijbeuk bestaat uit vier traveeën met spitsboogvormige vensteropeningen terwijl de linkerzijbeuk slechts twee traveeën telt. Dit is het gevolg van de inplanting van de westtoren met de daaraan gekoppelde doopkapel. De toren heeft een vierkant grondplan en omvat vier bouwlagen. In de voorgevel is er een klein spitsboogvormig toegangsportaal dat met een lessenaarsdak is afgedekt. Erboven is er een kleine rondboogvormige beeltenis met een terracotta heiligenbeeldje. Op de tweede en derde bouwlaag zijn er blindnissen met kleine rechthoekige vensters. Op de klokkenverdieping zijn er telkens twee galmgaten met houten galmborden. Aan alle zijden bevindt zich een torenuurwerk en zijn er steigeraten. De toren wordt bekroond door een leien tentdak met centraal een kleine dakkapel.

De uitwendige traptoren reikt tot aan de derde bouwlaag en is toegankelijk via een rechthoekige deuropening in de voorgevel. De spiltrap wordt verlicht via diverse kijkspleten.

De doopkapel heeft een vijfzijdig grondplan en is tegen de linker zijgevel van de westtoren aangebouwd. De kapel wordt rondom verlicht door smalle spitsboogvormige vensteropeningen. Op elke hoek is er een getrapte steunbeer zoals bij de rest van het kerkgebouw. De kapel wordt bekroond door een muizentandfries en is afgedekt met een leien dak.

Het transept heeft aan weerszijden een puntgevel en is afgedekt door een leien zadeldak dat iets lager komt dan de nok van het schip. Aan weerskanten is er een kleine dakkapel. In de gevels aan de voorzijde is er telkens één smal spitboogvormige venster met eenvoudig maaswerk. In de puntgevels is er een groter spitsboogvormig venster met maaswerk. Erboven zijn er telkens drie blind nissen met een kleine lichtopening en kijkspleten. De gevels zijn bekroond door een muizentand fries.

Aan de linkerzijde tussen het transept en de schuin geplaatste zijkapel bevindt zich een kleine annex met een leien zadeldak, een puntgevel en een uitwendige traptoren. De spiltrap wordt verlicht door kleine kijkspleten en in de puntgevel zijn er twee spitsboogvormige vensters met maaswerk en hogerop nog een kijkspleet.

De zijkapel omvat drie zijden en is rondom voorzien van grote spitsboogvormige vensters met maaswerk. De zijkapellen worden bekroond door een muizentandfries en zijn afgedekt met een leien tentdak.

De vijf traveeën van het koor worden verlicht door grote spitsboogvormige vensters met maaswerk. Het koor wordt bekroond door een muizentandfries en is afgedekt met een leien zadeldak met achteraan één kleine dakkapel.

De bijgebouwen aan de rechterzijde van de kerk omsluiten de zijkapel. Beide sacristieën samen hebben een rechthoekig grondplan. De open ruimte tussen de sacristieën en de zijkapel is afgesloten door een omheiningmuur met kantelen. De grote sacristie heeft in de achtergevel twee rechthoekige vensteropeningen met een afgeschuinde omlijsting en een moneel in hardsteen. De vensters zijn afgeschermd door een smeedijzeren traliewerk met krulmotieven. Boven de lateien zijn er twee gekoppelde ontlastingsbogen in baksteen. Aan de laterale zijde heeft de grote sacristie een puntgevel met een centrale schouw die vanop de plint vooruit springt in het gevelvlak. Aan weerszijden zijn er twee blindnissen met kleine getraliede rechthoekige vensters. De kleine sacristie heeft een hoog en steil leien lessenaarsdak en wordt verlicht door twee rechthoekige vensters. De sacristieën worden bekroond door een muizentandfries.

Tegen de buitengevels van het koor en de zijkapellen zijn verschillende kleine grafmonumenten geplaatst. Rondom het kerkgebouw bevinden zich ook de zeven statieën van het leven van de Heilige Theresia van het kindje Jezus.

De taferelen zijn voorgesteld in bas-reliëf en werden terracotta kleurig beschilderd. Elke voorstelling is gevat in een hardstenen omlijsting met onderaan een ingekapt opschrift. De bas-reliëfs zijn met een glasplaat afgeschermd. De opschriften zijn: "*I 't geluk harer familie*", "*II edelmoedigheid*", "*III vraagt kloosterlinge te worden*", "*IV slachtoffer harer liefde*", "*V patrones der missionarissen*", "*VI hare dood*", "*VII hare verheerlijking*".

Kerkinterieur

Het kerkgebouw heeft een basilicale opstand. Het schip is van de zijbeuken gescheiden door middel van spitsbogen op ronde zuilen, bestaande uit diverse trommels in blauwe hardsteen. De zuilen staan op achthoekige sokkels en hebben achthoekige geprofileerde kapitelen.

Het opgaand muurwerk en de dagkanten van de vensters zijn momenteel wit geschilderd, maar er zijn sporen zichtbaar van een oudere polychrome beschildering.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Elke travee van het kerkgebouw, alsmede de zijkapellen, zijn overdekt met een kruisribgewelf in baksteen. De kalkstenen, geprofileerde gewelfribben steunen op geprofileerde consoles, die worden afgeleid op geschilderde halfronde pilasters.

Rondom zijn de wanden bekleed met een marmeren lambrisering in Noir en Rouge Belge.

De spitsboogvormige doorgangen tussen het transept, koor en de zijkapellen zijn ingevuld met houten maaswerk en glas.

De kerkvloer bestaat uit kleine beige, rode en zwarte ongeglazuurd tegels in aardewerk, die volgens een ruitvormig patroon gelegd zijn.

De glasramen in het koor dateren van 1961-1965 en werden gemaakt door C. Los. Volgende taferelen met een christelijke iconografie worden voorgesteld:

- Drieuldigheid
- Onze-Lieve-Vrouw
- Heilige Gerardus Majella
- Heilige Theresia
- Verrijzenis van Jezus
- Doopsel van Jezus

De schuine inplanting van de zijkapellen naast het koor ontlokte bij een lid van de Provinciale Commissie voor Monumenten en Landschappen in 1910 de opmerking dat de bouwmeester zich meer had bekommerd om de esthetische aanblik van het kerkgebouw dan zich om de opstelling van het kerkmeubilair te bekommeren. Wanneer men namelijk een altaar tegen de wand van de zijkapellen plaatst dan staat het schuin en wanneer de priester zich omdraait richt hij zich niet tot het volk, maar bevindt hij zich tegenover de zuil van de triomfboog. Indien het altaar echter op een rechte lijn in de zijkapel geplaatst wordt dan breekt het de lijn van de kapelramen. Er werd opgemerkt dat de zijaltaren dus best tegen de wanden van de dwarsbeuken zouden geplaatst worden.

Kerkmeubilair

Het kerkmeubilair bevat onder andere volgende vermeldenswaardige elementen:

- Hoofdaltaar met gepolychromeerd eiken retabel in neogotische stijl naar een ontwerp van Remi Rooms van omstreeks 1908. Op het antependium staat het gehouwen opschrift: "*Ecce panis Angelorum factus cibus viatorum*". De predella is versierd met een boogfries en een eenvoudige kroonlijst in kalksteen. In 1910 waren alleen nog maar de tombe, predella en het tabernakel afgewerkt. Het retabel werd vervolgens in 1912 geplaatst.

De decoratie van het retabel is in drie panelen verdeeld met gebeeldhouwde bas-reliëfs. Het middenpaneel dat iets hoger is dan de andere, stelt de kruisiging van Jezus voor. Behalve de traditionele figuren zoals Maria, Johannes en Maria Magdalena, worden op de voorgrond de verpersoonlijking van de zegevierende Kerk en Synagoge en boven het kruis de zon en de maan weergegeven. Op de zijpanelen staat enerzijds de Aanbedding door de herders en anderzijds het Laatste Avondmaal. De drie bas-reliëfs worden door bogen bekroond en omsloten in rechthoekige omlijstingen. Aan de zijpanelen bevinden zich beschilderde luiken met de voorstelling van de Boodschap aan Maria en het Doopsel van Christus.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Aan de buitenkant bevinden zich de figuren van de vier evangelisten, die per twee op een paneel zijn afgebeeld.

- Zijaltaar van de Heilige Gerardus Majella in gepolychromeerde eik en comblenchiennesteen uitgevoerd in neogotische stijl omstreeks 1911 naar een ontwerp van Remi Rooms uit Gent.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Langs weerskanten zijn er twee bas-reliëfs met rechts de Heilige Nicolaas met de drie kinderen in een kuip en de Heilige Julius en links de Heilige Antonius met het Kind en de Heilige Barbara.

Zijaltaar van Onze-Lieve-Vrouw in gepolychromeerde eik en comblenchiennesteen uitgevoerd in neogotische stijl omstreeks 1911 naar een ontwerp van Remi Rooms. Langs weerskanten zijn er twee bas-reliëfs met rechts de familie van Joachim en Anna met de jonge maagd en links de Heilige Jozef en Elisabeth.

- Eiken biechtstoel in neogotische stijl naar een ontwerp van Remi Rooms omstreeks 1908.
- Eiken communiebank in neogotische stijl naar een ontwerp van Remi Rooms omstreeks 1908.
- Eiken koorgestoelte in neogotische stijl naar een ontwerp van Remi Rooms omstreeks 1908.
- Eiken preekstoel met een sokkel in blauwe hardsteen in neogotische stijl naar een ontwerp van Remi Rooms omstreeks 1908.
- Doopvont in blauwe hardsteen en een deksel in koper in neogotische stijl naar een ontwerp van Remi Rooms omstreeks 1912. (zie foto hoofdaltaar p. 8)
- Heiligenbeelden op sokkels in gepolychromeerde gips:
- Nood Gods (Piëta)
- Heilige Antonius
- Heilige Gerardus Majella
- Heilige Theresia van Lisieux
- Heilige Jozef
- Onze-Lieve-Vrouw
- Calvarie in gepolychromeerd hout
- Kruisweg door Tony Van Os uit Temse in 1941.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

In het voorjaar van 1986 stelde de parochie een dossier samen om een winterkapel in te richten. De firma Florent Olens van Sint-Gillis-Dendermonde bouwde voor 1.265.045 frank een deel vooraan in de kerk om tot aparte gebedsruimte. Een stuk van de oude communiebank diende om het altaar te vervaardigen.

Sinds oktober 2017 beschikt Opstal over een nieuw orgel. Het vorige orgel, een klein pijporgel aangeschaft in 1985, was aan vernieuwing toe. In 2013, bij het jaarlijks onderhoud, hadden wij als kerkfabriek reeds de wenk gekregen om uit te kijken naar een nieuw (tweedehands) orgel.

Toen wij vernamen dat de H. Kruiskerk in Lebbeke niet langer voor erediensten zou gebruikt worden en die kerk over een prachtig, waardevol orgel beschikte, hebben wij contact genomen met de leden van de kerkfabriek van H. Kruis. Zij waren op zoek naar een waardige bestemming voor de kerk en haar waardevolle interieurelementen, zo ook voor hun orgel. Een orgel kan immers een storend element zijn om een kerkgebouw, dat aan de eredienst wordt onttrokken, een passende bestemming te geven.

De mensen van H. Kruis hadden wel oren naar onze vraag en beloofden ons om dit te bespreken. Uiteraard viel voor hen het afstaan van dit orgel zwaar, maar het feit dat het met deze overdracht een bestemming kon vinden die de belangrijkste functie ervan ten volle zou waarderen, namelijk de religieuze diensten in Opstal meer luister te geven, was een positief uitgangspunt in de verdere onderhandelingen.

Een pluspunt daarbij vormt het gegeven dat het orgel uit de H.-Kruiskerk een waardevolle plaats vindt binnen de nieuwe “parochie in Buggenhout-Lebbeke”.

Het orgel werd in 1992 gebouwd door de firma Pels-D’Hondt te Herselt op aanwijzing en advies van organist Kristiaan Van Ingelgem uit Aalst. De firma Pels-D’Hondt heeft ook gezorgd voor de verhuis van het orgel, mede dankzij de financiële steun van het Buggenhouts gemeentebestuur. Uiteraard was deze firma, als oorspronkelijke bouwer hiervoor de meest geschikte partij. Eind augustus 2017 werd gestart met de volledige demontage van het orgel. Daarna werd het naar Opstal gebracht en weer volledig, stukje voor stukje of pijpje per pijpje, gemonteerd. Het eindresultaat mag gezien worden dankzij het vakmanschap van de mensen van Pels-D’Hondt.

Tijdens de misviering ter gelegenheid van onze patroonheilige H. Gerardus-Majella op 22 oktober II., kon Stefan Keppens ons nieuwe orgel voor het eerst bespelen.

Dit orgel heeft 16 registers gespreid over 2 klavieren en een voetklavier. Hoewel geconcipeerd als een barokorgel, laat het ook muziek uit andere stijlperioden tot haar recht komen. Het volume van dit instrument vult met haar klank letterlijk de hele ruimte van de kerk, al vanaf de zachtste registers. De klankbeleving die dit orgel bezorgt, zowel aan organist Stefan Keppens als aan de toehoorders, is enorm. Uiteraard een immens verschil met het voorgaande orgel.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Het raam boven de ingang van de kerk werd vervangen door een glasraam met de afbeelding van de H. Gerardus Majella.

Het raam kostte bij de glazeniers De Neve-Van Koppen 335.556 frank, de afbeelding 98.897 frank. Op 10 maart 1988 was alles klaar.

b) Bouwfysische toestand

Monumentenwacht komt op regelmatige basis een inspectie uitvoeren.

Zo werd dit jaar op 12 en 13 maart 2024 nog een nazicht uitgevoerd. De conclusie was dat de kerk in goede staat verkeert maar dat enkele aandachtspunten in het oog moeten gehouden worden.

De dakgoten vertonen op sommige plaatsen lekken en op sommige plaatsen ontbreken enkele leien op het dak van de middenbeuk. De leien van de middenbeuk zijn ook al tamelijk bros geworden en dienen mettertijd vervangen te worden. Voor de lekken in de dakgoten en het nazien en aanbrengen van de leien op het dak van de middenbeuk werd reeds een aannemer aangesteld. De nodige herstellingswerken zullen nog in de loop van de maand juni worden uitgevoerd. De firma Bartam zal deze herstellingswerken uitvoeren en is eveneens aangesteld voor het jaarlijks nazicht en onderhoud van de daken.

De houten dakconstructie is in goede staat en de toegang tot de zolders werd enkele jaren geleden volledig vernieuwd door het aanbrengen van nieuwe loopbruggen.

De buitenschrijnwerkerij is in goede staat. Toch is het aangewezen om de dakgoten en de dakkapellen eens te herschilderen gezien hier op vele plaatsen de verflagen beginnen af te bladeren. Het schrijnwerk van de sacristie dient ook dringend nagezien en eventueel vervangen te worden. De schilderwerken zullen worden opgenomen in het volgende meerjarenplan.

De werken aan de gevel en het dak van de toren zijn opgenomen in het budget voor 2025 en zullen volgend jaar worden uitgevoerd. Architect Van Severen is reeds bezig met de voorbereiding van dit dossier.

Uitgevoerde restauraties

In 1988 voerde de firma van Ransbeek van Opstal voegwerken uit. Zij namen ook de toren onder handen. De daken werden nagezien.

Het raam boven de ingang van de kerk werd vervangen door een glasraam met de afbeelding van de H. Gerardus Majella. Het raam kostte bij de glazeniers De Neve-Van Koppen 335.556 frank, de afbeelding 98.897 frank. Op 10 maart 1988 was alles klaar.

In 2009 werd de zuidelijke zijbeuk (dak 7) vernieuwd door de firma ADAK nv onder leiding van architectenbureau Van Severen bvba. Het dak werd uitgevoerd in natuurleien.

Van 2015 tot 2016 werden de glas-in loodramen en monelen gerestaureerd door aannemer NDS nv onder leiding van architectenbureau Van Severen bvba. Glazenier nv glaskunst Atrium restauratie uit de Pinte stond als onderaannemer in voor de restauratie van de glas-in-loodramen.

In 2019 werd de toegang tot de zolders aangepakt en werden nieuwe loopbruggen gelegd op de gewelven. In datzelfde jaar werd eveneens het dak van de doopkapel en van de noordelijke zijbeuk gerestaureerd.

In 2020 werd gans de kerk voorzien van LED-verlichting en werd eveneens een groot projectiescherm geplaatst.

In 2021 werd het interieur van de kerk aangepakt en werd de kerk volledig herschilderd door Marnix Goossens.

In 2021 werd de westelijke voorgevel gerestaureerd de firma Nijs uit Deinze. De afbrokkelende stenen werden vervangen en de gevel werd opnieuw opgevoegd.

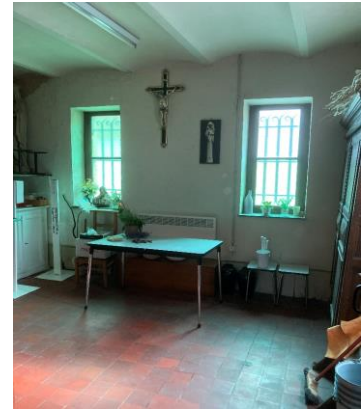
In 2024 wordt het restauratiedossier voor de toren en het metselwerk van de toren opgestart om de restauratie in 2025 te laten aanvangen zoals voorzien in het meerjarenplan.

c) Architecturale mogelijkheden (optioneel)

Indien het kerkgebouw in de toekomst meer en meer zou gebruikt worden voor concerten en tentoonstellingen zijn een aantal aanpassingen noodzakelijk.

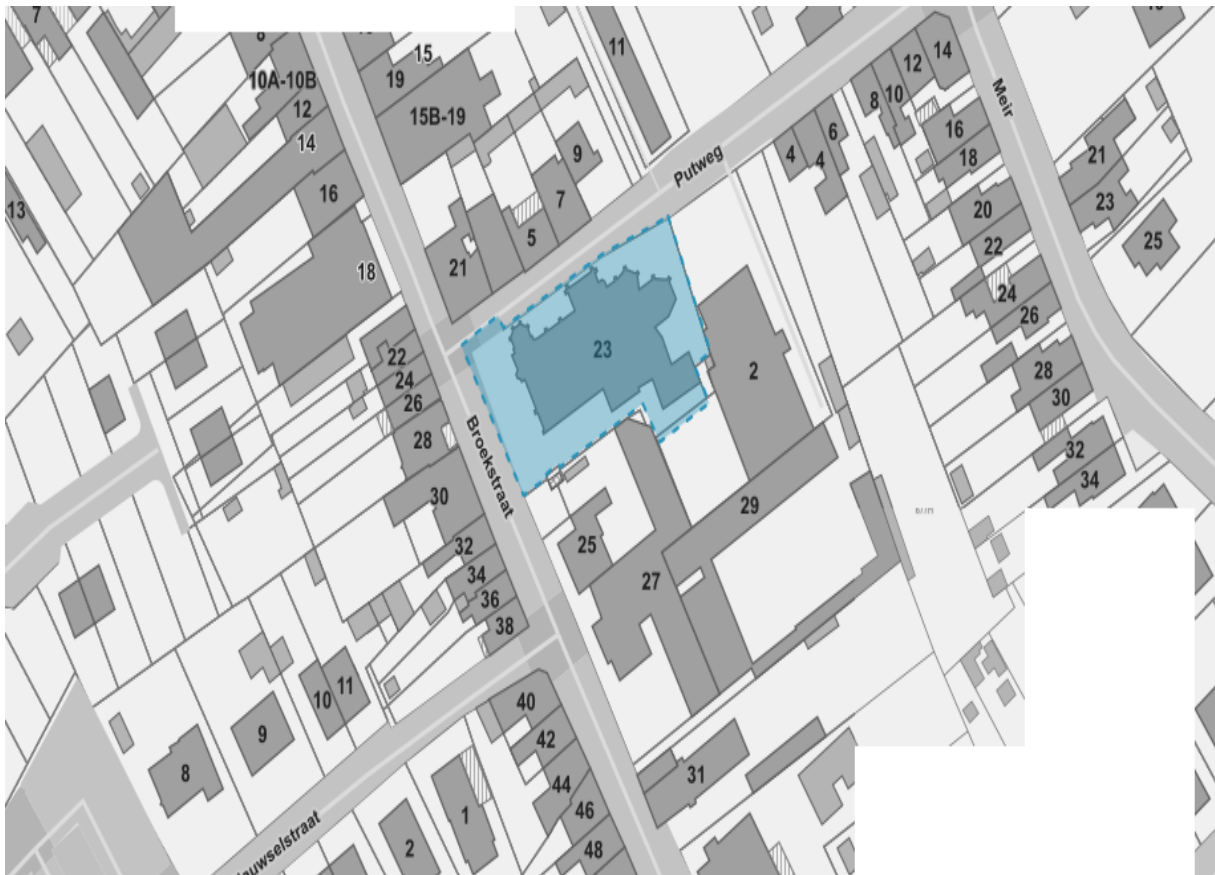

Momenteel beschikt de kerk over een toilet. Dit toilet is evenwel klein en eigenlijk vooral bestemd voor de bedienaars. Er zijn evenwel mogelijkheden om een sanitair blok in te richten in het vroegere lokaal van de misdienaars dat zich bevindt in de gang naar de sacristie. Deze ruimte biedt voldoende mogelijkheden om een sanitair blok in te richten.

In de zijbeuken kunnen tentoonstellingen worden ingericht. De zijbeuken zouden met verplaatsbare wanden kunnen worden afgescheiden van de rest van de kerk.

2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Het kerkgebouw en vooral de toren worden speciaal verlicht.

De kerk maakt geen deel uit van een beschermd dorpsgezicht maar is wel centraal gelegen in het dorp van Opstal.

Het kerkgebouw en vooral de toren worden speciaal verlicht.

De klokken luiden automatisch op het uur en geven met een aantal slagen het uur weer. 's Morgens om 7u., 's middags om 12u. en 's avonds om 19u. wordt het angelus geluid.

In de omgeving van de kerk zijn twee grote parkings aangelegd. De omgeving van de kerk zal volgens nieuwe plannen van het gemeentebestuur in een groener kleedje gestoken worden. De plannen hiervoor zijn reeds opgemaakt maar moeten nog worden uitgevoerd.

De begraafplaats ligt op tweehonderd meter van het kerkgebouw. De pastorie (25) en het kloostergebouw (27) zijn opgericht in dezelfde stijl als het kerkgebouw en grenzen aan het kerkgebouw zelf zodat ze er een mooi geheel mee vormen. Zowel de pastorie als het klooster worden momenteel gebruikt door de VZW Avalon, een instelling waar volwassenen met een beperking worden opgevangen.

Het parochiaal centrum van de parochie (2) bevindt zich achter het kerkgebouw.

De Vrije Basisschool van Opstal (29), evenals de bibliotheek en het Chirogebouw (11) bevinden zich in de onmiddellijke omgeving en maken als het ware één groot geheel uit in het centrum van het dorp.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Momenteel wordt de kerk gebruikt voor de eredienst zoals begrafenissen en huwelijken. Wekelijks wordt er nog een gebedsviering georganiseerd die kan rekenen op een mooie opkomst. Op regelmatige basis worden in het kerkgebouw ook schoolmissen verzorgd voor de plaatselijke basisschool.

Af en toe worden hierin ook concerten georganiseerd zoals:

- Orgelconcerten;
- Jaarlijks kerstconcert door de gemeentelijke muziekacademie;
- Jaarlijks concerten door de plaatselijke fanfare;
- Optredens of lezingen voor de VZW Avalon.

2.4. BOSKAPEL ONZE-LIEVE-VROUW-VAN-ZEVEN-SMARTEN in BUGGENHOUT

2.4.1. Identificatie

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Naam: Boskapel Onze-Lieve-Vrouw-van-zeven-smarten

Geografische ligging

- Kasteelstraat 212, 9255 Buggenhout
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Dendermonde
- Parochie: Mariaparochie Buggenhout-Lebbeke

Eigenaar: gemeente Buggenhout

Bescherming(en)

- Beschermd als monument: het orgel sinds 1980, de kerk en het meubilair sinds 2002

2.4.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Historisch gebouw (na de Sint-Niklaaskerk het oudste gebouw in de gemeente), bedevaartoord en toeristische troef.

Beschermd monument (exterieur en interieur), bouwkundig erfgoed, evenals de Rozenkransweg. De kerkfabriek Sint-Niklaas Buggenhout is eigenaar.

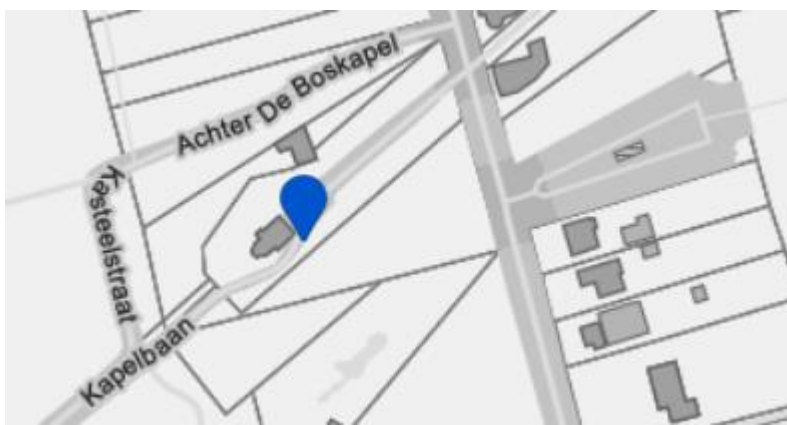
b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Bouwfysische toestand

Door de recente restauratie in 2024 klaar voor de toekomst (zowel bouwkundig als energetisch). Bij deze restauratie werd het interieur slechts beperkt aangepakt en het schilderwerk binnen heeft zijn beste tijd gehad. Ook de erosieschade aan de staties en het altaar van de Rozenkransomwegang dienen nog aangepakt om erger te voorkomen.

De kerkfabriek plant deze resterende werken in 2026-2027 (met standaard subsidiedossier).

Grondplan

- 100 zitplaatsen
- oppervlakte 75m²

Voorzieningen

Sanitair	2 toilet, waarvan 1 voor rolstoelen (beide met wastafel)
Verwarming	Elektrische verwarming, gekeurd
Verlichting	Led
Keukenvoorzieningen	Geen
Audiosysteem	Ja, voor binnen en buiten, werkt goed
Beeldscherm(en)	Mobiel scherm en projector
Rolstoeltoegankelijkheid	Rolstoeltoegankelijk
Diefstal- en brandbeveiliging	Ja
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Pre-internet

Duurzaamheid - Architecturale mogelijkheden

Reeds best gevaloriseerd religieus gebouw in de gemeente, zeker door de recente restauratie en door het herleven van het volksfeesttraditie gekoppeld aan de eeuwenoude religieuze bosbegankenisnoveen (9—daagse). Uitbreiding

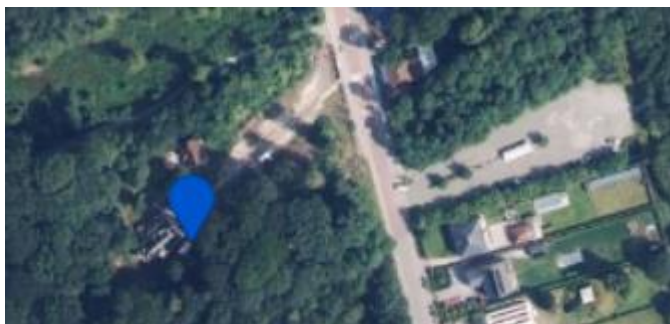
en compartimentering zoals voor kerken geëvalueerd wordt, is niet wenselijk en niet mogelijk aangezien de kapel in een bosparkomgeving ligt.

Verdere valorisatie van het domein is mogelijk, als regionaal bedevaartsoord, wandel- en vertoefpark, als toeristische troef.

Biodiversiteit

Vleermuizen (in het dak vliegopening).

2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Het boskapeldomein bevindt zich in Buggenhout-bos (beheerder van het bos is het Agentschap Natuur en Bos, ANB). Op het domein zijn publieke toiletten, wandelpaden en rustbanken aanwezig.

In 2024 heeft de kerkfabriek Sint-Niklaas Buggenhout in overleg met ANB-boswachter Reinhart Cromphout het bomenbestand grondig verjongd (nadat de voorbije jaren tal van beuken uitgewaaid zijn als gevolg van het veranderend klimaat).

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Veel bezochte bid- en bedevaartsplaats (door mensen, scholen en verenigingen uit Buggenhout en omliggende gemeenten), wekelijkse viering (afwisselend eucharistie en gebedsdienst), bosbegankenisnoveen, meimaand Mariamaand, toeristisch uithangbord van onze gemeente, occasionele niet-pastorale evenementen. Alle dagen open van 8 tot 20u (zomer), van 9 tot 16u (winter).

3. TOEKOMSTVISIE

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

Deelgemeente	Kerk	Toekomstvisie
Buggenhout	Sint-Niklaaskerk	Hoofdkerk, eredienst, valorisatie en instandhoudingsrestauratie. Nevenbestemming in ruimte/tijd, een glazen box met verdiep in de zijbeuk(en), voor werk- en vergaderruimte, eventueel bibliotheek, tentoonstellingsruimte, archief en religieuze voorwerpen opslagruimte. Nieuwe sanitaire voorzieningen.
Buggenhout-Opdorp	Sint-Amanduskerk	Parochiekerk, occasionele eredienst, valorisatie, nevenbestemming in ruimte /tijd, via rechter zijbeuk een glazen box plaatsen voor de plaatselijke bibliotheek. Tentoonstellingsruimte. Nieuwe sanitaire voorzieningen.
Buggenhout-Opstal	Sint-Gerardus Majellakerk	Parochiekerk, eredienst, valorisatie en nevenbestemming in ruimte/tijd. Cinema, concerten, toneel en tentoonstellingsruimte. Winterkapel als bureau en gespreksruimte. Nieuwe sanitaire voorzieningen.
Buggenhout	Boskapel	Bedevaartsoord, eredienst, evenementen en valorisatie. Nieuwe sanitaire voorzieningen.

- Nevenbestemming in tijd: Filmprojectie(s), concert(en), toneel, tentoonstelling(en)...

3.1.1. Kerkfabriek “Sint-Niklaaskerk” in Buggenhout

De Sint-Niklaaskerk is de hoofdkerk van de Mariaparochie Buggenhout-Lebbeke. Haar bouwkundige toestand mag deze hoofdfunctie in geen geval in het gedrang brengen.

De instandhoudings-, stabiliteits- en beveiligingswerken van dit gebouw zijn door excessief aanslepen van het in 2006 opgestarte restauratiedossier inmiddels als “hoogdringend” omschreven door de aangestelde architect, de onderneming die in 2023 stormschade herstelde. De kerkfabriek verzoekt de gemeente om bij de Vlaamse Overheid “hoogdringende uitvoering van het ingediende restauratiedossier” aan te vragen. Behalve op de voorziene momenten van religieuze activiteiten is de kerk beschikbaar voor nevenactiviteiten door de gemeente of lokale verenigingen georganiseerd (mits akkoord van de kerkfabriek en de pastoor).

De kerkfabriek stelt het gemeentebestuur voor in of aan de kerk een rolstoeltoegankelijk sanitair blok met kitchenette te realiseren.

3.1.2. Kerkfabriek “Sint-Amanduskerk” in Buggenhout-Opdorp

1. Herbestemming

Geen enkele van de kerken worden voorlopig voorgesteld voor herbestemming tenzij een snel veranderende situatie zich opdringt of een opportuniteit zich aandient die overwogen kan worden naar een herbestemming. De kerk van Opdorp blijft ter beschikking voor uitvaarten en huwelijken.

2. Nevenbestemmingen

Er zal moeten worden nagedacht over een verruiming van de mogelijkheden, voor een behoefte of mogelijkheid tot medegebruik of nevenbestemming.

In het pastoraal beleidsplan en het kerkenbeleidsplan wordt de kerk van Sint-Amandus Buggenhout-Opdorp behouden voor eredienst en persoonlijke devotie. Er worden occasionele vieringen gehouden.

Er is vraag vanuit de gemeente naar nevenfuncties, maar dit is nog niet duidelijk en concreet en moet nog getoetst worden aan de haalbaarheid en in welke mate het sacrale karakter van het gebouw kan gerespecteerd blijven. Wij vinden dat ze in ieder geval een gemeenschapsfunctie dient te behouden. Het kerkgebouw in Opdorp heeft volgens kenners een uitzonderlijke goede akoestiek. Ze is ook zeer geschikt voor concerten en theatervoorstellingen want het is een open kerk zonder pilaren met dus een uitstekende zichtbaarheid. Er kan zijn op dit moment al tentoonstellingen plaats hebben.

3. Valorisatie

De kerk van Opdorp wordt gebruikt voor concerten, voorstellingen, voordrachten... en er werd aan de lokale heemkring toelating gegeven om achteraan twee grote maquettes te plaatsen die Buggenhout voorstellen zoals het vroeger was.

3.1.3. Kerkfabriek “Sint-Gerardus Majellakerk” in Buggenhout-Opstal

In het huidige pastoraal beleidsplan en het kerkenbeleidsplan wordt de kerk van Sint Gerardus Majella Buggenhout-Opstal behouden voor persoonlijke devotie zolang dit haalbaar en wenselijk is. Occasionele vieringen, zoals een wekelijkse gebedsvieringen, worden nog steeds gehouden. De kerk blijft ter beschikking voor uitvaarten en huwelijken.

Er is vraag vanuit de gemeente naar nevenfuncties. Dit is alvast mogelijk zolang het sacrale karakter van het gebouw kan gerespecteerd blijven. Wij vinden dat de kerk in ieder geval een gemeenschapsfunctie dient te behouden. Het kerkgebouw in Opstal is in goed onderhouden en is in goede staat. Er is een goede akoestiek, en zou zeer geschikt kunnen zijn voor klassieke (orgel-)concerten en kamermuziek. Het orgel, afkomstig uit de kerk H. Kruis Lebbeke is zeker een meerwaarde en wordt nog steeds goed gebruikt. De open kerk heeft een groot schipgedeelte en door pilaren onderbroken, zijn er zijbeuken. Deze laatste komen zeker in aanmerking om bv. een permante of tijdelijke tentoonstelling te plaatsen. De pilaren zorgen voor een beperkte zichtbaarheid vanuit de zijbeuken, al zijn deze laatste allang niet meer nodig voor huidige liturgische activiteiten. Andere mogelijkheden: gedeeltelijk museum, tentoonstellingsruimte of archiefplaats voor religieuze kunstvoorwerpen, ruimte voor koor- en/of muziekrepertories.

3.1.4. Kerkfabriek “Boskapel Onze-Lieve-Vrouw-van-zeven-smarten” in Buggenhout

Doel is de huidige veelvuldige functie van het boskapeldomein te bestendigen en te versterken. Daarvoor nemen de kerkfabriek en de gemeentelijke werkgroep Bosbeganken in overleg met de boswachter van ANB reeds de nodige initiatieven.

3.2. Plan van aanpak hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht.

3.2.1. Sint-Niklaaskerk in Buggenhout

Absolute prioriteit is de instandhouding van de hoofdkerk in Buggenhout vrijwaren: stabiliteit en veiligheid garanderen, het volledige gebouw water- en winddicht maken.

3.2.2. Sint-Amanduskerk in Buggenhout-Opdorp

De huidige functie van dit kerkgebouw zal moeten worden verruimd vanuit de reële toekomstsituatie. Rekening houdend met het goedgekeurde pastoraal beleidsplan staat de kerkraad van Opdorp open voor scenario's van medegebruik of nevenbestemming. Mobiele compartimentering zou kunnen helpen om andere functies te faciliteren. Er ontbreekt evenwel sanitair en er zijn ook geen onthaalfaciliteiten. De nodige aanpassingen doen in dit beschermde gebouw zal een grondige studie vereisen.

Voor verdere eventuele realisaties zal de kerkraad op regelmatige basis overleg plegen met de pastoor, het centraal kerkbestuur, de parochieploeg en de gemeente. Daarnaast zou het wenselijk zijn om een werkgroep samen te stellen met alle betrokken instanties om hierover ruimer overleg te plegen en een scenario te helpen vormgeven.

3.2.3. Sint-Gerardus Majellakerk in Buggenhout-Opstal

De huidige functie van dit kerkgebouw zal moeten worden verruimd vanuit de reële toekomsituatie. Hiervoor werd reeds door de kerkfabriek op de vergaderingen van de kerkraad van 23 januari 2024, een aantal voorstellen gedaan voor nevenbestemmingen.

Deze voorstellen werden gunstig onthaald door de gemeente en werden daarna nog verder uitgewerkt door een werkgroep van de kerkraad met volgend voorstel tot gevolg:

Gezien de goede akoestiek van de kerk kan deze zeker gebruikt worden voor klassieke concerten. Deze concerten kunnen worden georganiseerd in samenwerking met CC De Pit en op die manier ook worden opgenomen in het culturele jaarprogramma van de gemeente.

Door de aanwezigheid van het grote projectiescherm met projector leent de kerk zich prima voor het geven van lezingen. Ook het projecteren van films behoort tot de mogelijkheden. Tijdens de examenperiode kan onze kerk gebruikt worden door de studenten voor de blok. Er is wifi aanwezig in de kerk en mits het voorzien van de nodige stopcontacten kan dit, vooral in de zomerperiode, zonder al te veel aanpassingen gerealiseerd worden.

De zijbeuken kunnen worden gebruikt voor tentoonstellingen. Hiervoor moet zeker nog eens worden geïnformeerd hoe het zit op gebied van verzekeringen en permanente bewaking.

Er is een beperkt sanitair aanwezig (1 toilet met lavabo) maar dit is zeker voor verbetering vatbaar. Hiervoor is alleszins de nodige ruimte beschikbaar. Het vroegere lokaal van de misdienaars kan gebruikt worden ter inrichting van een sanitair blok. Er is ook een aangepaste ingang voor mindermobielen voorzien. Voor verdere eventuele realisaties zullen we op regelmatige basis overleg moeten plegen met de pastoor en parochieploeg, de kerkraad en het gemeentebestuur. Daarnaast zou het wenselijk zijn om een werkgroep samen te stellen met alle betrokken instanties die hierover ruimer overleg plegen en het scenario helpen vormgeven.

3.2.4. Boskapel Onze-Lieve-Vrouw-van-zeven-smarten in Buggenhout

De boskapel zit goed voor de komende decennia. Eerstvolgende zorg is de rolstoeltoegankelijk van de niet-verharde paden, zeker Rozenkransomweg en rondom de kapel (door de veelvuldige regen zijn deze de laatste jaren zelfs tijdens bosbegankenisnoveen en de meimaand-Mariamaand al te vaak glad, zompig en gevaarlijk). De kerkraad wil ook het interieur van de kapel schilderen en zo nodig zelf de kosten dragen.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn worden deze verder besproken, zoals vermeld is in de toekomstvisie.

2.1.5. Toekomstvisie en plan van aanpak toekomstig gebruik voor SINT-NIKLAASKERK BUGGENHOUT

- ***Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie***

In het pastoraal beleidsplan en het kerkenbeleidsplan wordt de kerk van Sint-Niklaas Buggenhout behouden voor de weekendviering zolang dit haalbaar en wenselijk is. Dit wordt sinds 2021 versterkt door de afwezigheid van eucharistievieringen in de kerken van St.-Amandus Oudorp en van St.-Gerardus Majella Opstal. Occasionele vieringen worden er gehouden.

De kerk blijft ter beschikking voor dopen, eerste communies, vormsel, uitvaarten en huwelijken.

Er is vraag vanuit de gemeente naar nevenfuncties, maar dit is nog niet duidelijk en concreet en moet nog getoetst worden aan de haalbaarheid en in welke mate het sacrale karakter van het gebouw kan gerespecteerd blijven. Wij vinden dat ze in ieder geval een gemeenschapsfunctie dient te behouden. Het kerkgebouw in Buggenhout vraagt dringend om onderhoud en is in minder goede staat. Er zijn heel wat noodzakelijke werken, maar binnen is relatief goed in verhouding tot het geheel. Er is een goede akoestiek, en zou zeer geschikt kunnen zijn voor klassieke (orgel-)concerten en kamermuziek. Het orgel wordt nog steeds goed gebruikt en krijgt een jaarlijks onderhoud. De open kerk heeft een relatief schipgedeelte, maar voldoende voor de huidige pastorale situatie. Pilaren onderbreken de centrale ruimte naar zijbeuken. De pilaren zorgen voor een beperkte zichtbaarheid. In de huidige fase is de optie enkel naar valorisatie, maar andere mogelijkheden kunnen overwogen worden.

- ***Plan van aanpak***

De huidige functie van dit kerkgebouw zal moeten worden verruimd vanuit de reële toekomstsituatie. Rekening houdend met de voorstellen van de kerkraad van Buggenhout (zie bladzijde) zal er moeten een scenario van medegebruik of nevenbestemming worden voorbereid. Het gebouw is door haar goede akoestiek zeker geschikt voor concerten, mobiele compartimentering zou kunnen helpen om andere functies te faciliteren. Er ontbreekt sanitair en onthaalfaciliteiten en vraagt om aanpassingen. De kerk is ook toegankelijk voor mindermobielen.

Voor verdere eventuele realisaties zullen we op regelmatige basis overleg met de pastoor en parochieploeg, de kerkraad en de gemeente houden. Daarnaast zou het wenselijk zijn om een werkgroep samen te stellen met alle betrokken instanties die hierover ruimer overleg plegen en het scenario helpen vormgeven.

2.2.5. Toekomstvisie en plan van aanpak toekomstig gebruik voor SINT-AMANDUSKERK OUDORP

- ***Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie***

In het pastoraal beleidsplan en het kerkenbeleidsplan wordt de kerk van Sint-Amandus Buggenhout-Oudorp behouden voor persoonlijke devotie zolang dit haalbaar en wenselijk is. Occasionele vieringen worden er gehouden.

De kerk blijft ter beschikking voor uitvaarten en huwelijken.

Er is vraag vanuit de gemeente naar nevenfuncties, maar dit is nog niet duidelijk en concreet en moet nog getoetst worden aan de haalbaarheid en in welke mate het sacrale karakter van het gebouw kan gerespecteerd blijven. Wij vinden dat ze in ieder geval een gemeenschapsfunctie dient te behouden. Het kerkgebouw in Oudorp heeft volgens kenners een uitzonderlijke goede akoestiek, en zou zeer geschikt kunnen zijn voor klassieke concerten en kamermuziek. De open kerk zonder pilaren is uitermate geschikt door de zichtbaarheid. Andere mogelijkheden: gedeeltelijk museum, tentoonstellingsruimte of archiefplaats voor religieuze kunstvoorwerpen, ruimte voor koor- en/of muziekreperties.

- ***Plan van aanpak***

De huidige functie van dit kerkgebouw zal moeten worden verruimd vanuit de reële toekomstsituatie. Rekening houdend met de voorstellen van de kerkraad van Oudorp (zie bladzijde) zal er moeten een scenario van medegebruik of tevensbestemming worden voorbereid. Het gebouw is door haar goed

akoestiek zeker geschikt voor kleine concerten, mobiele compartimentering zou kunnen helpen om andere functies te faciliteren. Er ontbreekt sanitair en onthaalfaciliteiten en vraagt om aanpassingen. Voor verdere eventuele realisaties zullen we op regelmatige basis overleg met de pastoor en parochieploeg, de kerkraad en de gemeente houden. Daarnaast zou het wenselijk zijn om een werkgroep samen te stellen met alle betrokken instanties die hierover ruimer overleg plegen en het scenario helpen vormgeven.

2.3.5. Toekomstvisie en plan van aanpak toekomstig gebruik voor SINT-GERARDUS MAJELLAKERK OPSTAL

Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

In het pastoraal beleidsplan en het kerkenbeleidsplan wordt de kerk van Sint-Gerardus Majella Buggenhout-Opstal behouden voor persoonlijke devotie zolang dit haalbaar en wenselijk is. Occasionele vieringen worden er gehouden.

De kerk blijft ter beschikking voor uitvaarten en huwelijken.

Er is vraag vanuit de gemeente naar nevenfuncties, maar dit is nog niet duidelijk en concreet en moet nog getoetst worden aan de haalbaarheid en in welke mate het sacrale karakter van het gebouw kan gerespecteerd blijven. Wij vinden dat ze in ieder geval een gemeenschapsfunctie dient te behouden. Het kerkgebouw in Opstal is in goed onderhouden en is in goede staat. Er zijn wat verzakkingen in de rechterzijbeuk, maar is relatief in verhouding tot het geheel. Er is een goede akoestiek, en zou zeer geschikt kunnen zijn voor klassieke (orgel-)concerten en kamermuziek. Het orgel, afkomstig uit de kerk H. Kruis Lebbeke is zeker een meerwaarde en wordt nog steeds goed gebruikt. De open kerk heeft een groot schipgedeelte en door pilaren onderbroken, zijn er zijbeuken. Deze laatste komen zeker in aanmerking om bv. een permante of tijdelijke tentoonstelling te plaatsen. De pilaren zorgen voor een beperkte zichtbaarheid vanuit de zijbeuken, al zijn deze laatste allang niet meer nodig voor huidige liturgische activiteiten. Andere mogelijkheden: gedeeltelijk museum, tentoonstellingsruimte of archiefplaats voor religieuze kunstvoorwerpen, ruimte voor koor- en/of muziekrepetities.

Plan van aanpak

De huidige functie van dit kerkgebouw zal moeten worden verruimd vanuit de reële toekomstsituatie. Rekening houdend met de voorstellen van de kerkraad van Opstal (zie bladzijde) zal er moeten een scenario van medegebruik of nevenbestemming worden voorbereid. Het gebouw is door haar goed akoestiek zeker geschikt voor kleine concerten, mobiele compartimentering zou kunnen helpen om andere functies te faciliteren. Er ontbreekt sanitair en onthaalfaciliteiten en vraagt om aanpassingen. Er is een zij-ingang voor zien voor mindermobielen.

Voor verdere eventuele realisaties zullen we op regelmatige basis overleg met de pastoor en parochieploeg, de kerkraad en de gemeente houden. Daarnaast zou het wenselijk zijn om een werkgroep samen te stellen met alle betrokken instanties die hierover ruimer overleg plegen en het scenario helpen vormgeven.

2.4.5. Toekomstvisie en plan van aanpak toekomstig gebruik voor BOSKAPEL BUGGENHOUT

Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

In het pastoraal beleidsplan en het kerkenbeleidsplan wordt de boskapel van Buggenhout behouden voor persoonlijke devotie zolang dit haalbaar en wenselijk is. Wekelijkse Mariavieringen worden er gehouden.

Het gebouw heeft een unieke ligging en geschiedenis in het bos. Het sacrale karakter van het gebouw nodigt uit tot persoonlijke gebed. De kleine ruimte biedt weinig andere opties dan als gebedsruimte en valorisatie voor kleine concerten of culturele evenementen die het sacrale van de boskapel en de omgeving niet storen. Het gebouw werd in 2024 volledig gerestaureerd en is in goede staat.

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Buggenhout	St.-Niklaaskerk	Eredienst en valorisatie
Buggenhout, Opdorp	St.-Amanduskerk	Eredienst en nevenbestemming
Buggenhout, Opstal	St.-Gerardus Majellakerk	Eredienst en nevenbestemming
Buggenhout	Boskapel	Eredienst en valorisatie

Wat vooraf ging aan het actueel pastoraal plan 2026-2031 (input kerkfabriek Opdorp)

Werkjaar 2014:

- Een dekenale stuurgroep werd opgericht in Juni 2014 met vanaf september maandelijkse vergaderingen. Deze dekenale stuurgroep bepaalt het beleid van het toenmalige dekenaat en fungeerde reeds als parochieploeg voor de Lebbeekse parochies.
- Bestaande parochieploegleden werden samengebracht in overleg en uitwisselingsvergadering met het perspectief op de nieuwe parochie (september 2014)
- Binnen hun plaatselijke parochieploegen hebben zij ook reeds overlegd gepleegd en feedback meegegeven aan de stuurgroep van het dekenaat.

Werkjaar 2015:

- Kerkraden werden dekenaal samengebracht in Januari met een info rond de verschillende gebruiken van kerkgebouwen door het CRKC en toelichting voor ondersteuning bij een herbestemming door PROBIS.BE
- De parochieploegen hebben hun parochiale situatieschets opgemaakt.
- De kerkraden werden gevraagd naar hun kerkensituatie en hun visie binnen de context van de Nieuwe Parochie, hun voorstellen rond eventueel neven- of medegebruik, desnoods herbestemming.
- Er werden hieromtrent, naast de verslaggeving ook individuele gesprekken gevoerd met een afgevaardigde van de kerkraden en de stuurgroep.

Werkjaar 2016:

- Kerkraden werden samengebracht in Januari met een info rond de verschillende gebruiken van kerkgebouwen en toelichting van het ingediende Pastoraal en Kerkenbeleidsplan.
- Eind van het jaar: het kerkenbeleidsplan moest apart worden opgesteld en uit het ingediend pastoraal plan worden gehaald.
- Het CKB van Lebbeke heeft daar werk van gemaakt.

Werkjaar 2017:

- Het pastoraal plan met het toegevoegd kerkenbeleidsplan werd goedgekeurd door het bisdom Gent en de gemeenteraad van Lebbeke.
- Een nieuw overleg moest gebeuren omdat er een nota werd verzonden met nieuwe richtlijnen van Onroerend Erfgoed. Het CKB heeft daar initiatief genomen om de aanpassingen te doen conform de richtlijnen en volgende toevoegingen werden genoteerd: aandacht voor de architecturale mogelijkheden van de kerken, situering van de gebouwen in hun ruimtelijke omgeving, hun actueel gebruik en functie, toekomstvisie en plan van aanpak toekomstig functie. Aan het beleid, zoals voorgelegd aan de bevoegde instanties bisdom Gent en gemeenteraad Lebbeke, werd niets gewijzigd. Er werd enkel in gegaan op de vraag van mw. Annemie Foubert, erfgoedconsulent kwaliteitszorg en afstemming, naar conformiteit met het 'kerkenbeleidsplan' in het Onroerenderfgoeddecreet, artikel 2.1, 31°/1. Daarom werd alles in het sjabloon geplaatst zoals ter beschikking gesteld van het CRKC.

Werkjaar 2018-2020:

- Gedurende een periode van drie jaar werden verschillende medewerkers en geïnteresseerden samengebracht om rond drie pastorale pijlers, voor elk gespreid over minstens drie bijeenkomsten na te denken over een plan van aanpak voor de pastoraal.
- Er werd steeds teruggekoppeld naar de parochieploeg en eveneens naar de aanwezigen, waaruit een visietekst is ontstaan.
- Binnen de ontwikkelde visie werd het gebruik van de kerken herbevestigd vanuit het overleg in 2015 en geconcretiseerd met betrekking tot de kerken waar eucharistie zou gevierd worden na 2020:

Buggenhout en Lebbeke. Als gevolg zouden in de andere kerken geen doopsels, eerste communies en vormsels meer worden toegediend. De invoering van deze concretisering zou ingaan vanaf het moment dat er nog een priester in de Mariaparochie zou actief zijn.

Werkjaar 2021-2022:

- De benoeming van nog slechts één priester voor de Mariaparochie bracht een overgangperiode waar geprobeerd werd om éénmaal in de maand nog in de kerken van Denderbelle, Opdorp, Opstal en Wieze een eucharistie te houden en wekelijks in de kerk van Buggenhout en Lebbeke.

Werkjaar 2023:

- Met ingang van 2023 werd het eerder pastorale plan uitgevoerd om nog enkel in de kerk van Buggenhout en Lebbeke op wekelijkse basis eucharistie te vieren.
- De Sint-Amanduskerk in Opdorp heeft aan de lokale heemkring Ter Palen de toelating gegeven om twee grote maquettes van Buggenhout zoals dat eruit zag een eeuw geleden achteraan in de kerk een vaste plaats te geven. Tevens werd vooraan in de kerk het verhoog van het koor uitgebreid om het gemakkelijker te maken er kwaliteitsvolle concerten te geven.

Werkjaar 2024:

- Een nieuw pastoraal beleidsplan werd goedgekeurd door het bisdom. Dit pastoraal beleidsplan dient als basis voor het voorliggend kerkenbeleidsplan.

BIJLAGE 2   HISTORIEK OVERLEG GEMEENTE – CKB / KERKFABRIEKEN

De gemeente Buggenhout heeft een traditie van bilateraal onderhandelen met haar 3 kerkfabrieken.

Ingevolge het aangepast Vlaams decreet heeft Buggenhout sinds 2018 een Centraal Kerkbestuur (waarin de 3 kerkfabrieken elk één lid hebben en de gemeente de expert levert) om het gecoördineerd overleg te faciliteren. Tot op heden fungeert dit Centraal Kerkbestuur voornamelijk als informatieplatform en als officiële brievenbus.

Tot aan corona was er 1-2x per jaar een overleg tussen het Schepencollege en het Centraal Kerkbestuur (na corona niet meer hernomen).

Het gemeentebestuur keurt zeer vlot de exploitatieresultaten goed en past de tekorten bij zonder voorwaarden. Inzake investeringen in de religieuze gebouwen bepaalt het gemeentebestuur de prioriteiten.

Voor de opmaak van dit kerkenbeleidsplan is veelvuldig overleg gepleegd, eveneens voornamelijk bilateraal tussen de schepenen van kerkfabrieken en (de voorzitters van) de kerkfabrieken.

Dit voorgelegd plan wordt door alle partijen gedragen en ondersteund.